

موسسه حسابرسی آزمون پرداز

سأهو كا ا قوانین کار و تأمین اجتماعی

سامانه هوشمند قوانین کار و تأمین اجتماعی

آیین نامه استخدامی سازمان بیمه های اجتماعی مصوب ۱۳/۱۲/۱۳۴۸ (قانون سازمان بیمه های اجتماعی)

به موجب قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ ملغی گردیده است . به موجب ماده ۱۱۸ قانون تأمین اجتماعی آیین نامه های اجرایی قانون بیمه های اجتماعی که با قانون تأمین اجتماعی مغایرت نداشته باشد تا زمان تنظیم و تصویب آیین نامه های اجرایی این قانون قابل اجرا است؛ به آیین نامه استخدامی سازمان مصوب ۲۸/۱۲/۱۳۸۶ .

فصل اول- کلیات ماده ۱- کلیه مستخدمین سازمان بیمه های اجتماعی مشمول مقررات این آیین نامه خواهند بود .

تبصره - اعضای شورای عالی و هیأت نظارت و هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل سازمان هرگاه کارمند رسمی دستگاه دیگری باشند تابع مقررات استخدامی مربوط به خود خواهند بود .

هرگاه مستخدمین ثابت سازمان بیمه های اجتماعی بدین مقامات منصوب شوند مدت خدمت آنان در سمتهای مذکور از هر لحاظ جزء سابقه خدمت ثابت آنان در سازمان بیمه های اجتماعی محسوب می شود .

ماده ۲- مستخدمین سازمان بیمه های اجتماعی غیر از شاغلین مشاغل کارگری از دو نوع خارج نخواهند بود .
ثابت و موقت

ماده ۳- مستخدم ثابت سازمان کسی است که به موجب حکم برای تصدی یکی از پستهای ثابت سازمان استخدام شده و در یکی از رتبه های دوازدهگانه استخدامی مندرج در این آیین نامه قرار گیرد .

تبصره - واگذاری پستهای سازمانی به اشخاص غیر از مستخدمین ثابت ممنوع است ولی در صورتی که برای تصدی برخی از پستهای تخصصی نتوان از مستخدمین ثابت استفاده نمود با تصویب هیأت مدیره می توان مستخدم مورد احتیاج را برای تصدی پست مزبور به طور موقت و مدت معین که در هر حال از سه سال تجاوز نخواهد کرد استخدام نمود .

ماده ۴- مستخدم موقت کسی است که به موجب قرارداد برای مدت معین و کار مشخص استخدام می شود .

تبصره - شرایط استخدامی این قبیل مستخدمین به موجب قراردادهای نمونه ای خواهد بود که به پیشنهاد مدیرعامل سازمان بیمه های اجتماعی به تصویب هیأت مدیره خواهد رسید .

فصل دوم - ورود به خدمت سازمان و انتصابات

ماده ۵- استخدام داوطلبان به خدمت ثابت سازمان بیمه های اجتماعی از طریق امتحان و مسابقه به ترتیب مقرر از طرف هیأت مدیره انجام می شود .

ماده ۶- داوطلبان ورود به خدمت ثابت سازمان بیمه های اجتماعی باید واجد شرایط زیر باشند:

الف - داشتن ۱۸ سال تمام و نداشتن بیشتر از ۴۰ سال تمام . (ماده ۴۱ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ ، که در تاریخ ۱۵/۸/۱۳۸۴ به تصویب رسیده مقرر می دارد: « هر نوع به کارگیری افراد بازنشسته در وزارتخانه ها، موسسات دولتی و کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی فرهنگی ج . ا . ا . و نهادهای عمومی غیردولتی و موسسات و شرکتهای وابسته و تابع آنها و هر دستگاهی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می نماید جز با تصویب هیأت وزیران تحت هر عنوان ممنوع می باشد . اینارگران قبل از سی سال خدمت از حکم این ماده مستثنی هستند کلیه قوانین عام و خاص مغایر با این ماده ملغی الاثر است (» .

- ب - تابعیت ایران .
- ج - انجام خدمت زیرپرچم یا داشتن معافیت قانونی در صورت مشمول بودن .
- د - نداشتن محکومیت جزایی مؤثر .
- ه - عدم محکومیت به فساد عقیده و نداشتن معروفیت به فساد اخلاق و تجاهر به فسق و معتاد نبودن به مواد مخدر .
- و - داشتن تحصیلات لازم برای شغل مورد نظر .
- ز - داشتن صحت مزاج و توانایی انجام کار مربوط .
- ماده ۷- کسانی که در مسابقه ورودی استخدام ثابت قبول می‌شوند قبل از پذیرفته شدن به خدمت ثابت یک دوره آزمایشی را طی خواهند کرد .
- ماده ۸- مدت خدمت آزمایشی داوطلبان ورود به خدمت ثابت در هیچ مورد از ششماه کمتر و از دوسال بیشتر نخواهد بود .
- ماده ۹- افرادی که در ضمن دوره آزمایشی صالح برای ابقای در خدمت مورد نظر تشخیص داده نشوند بدون هیچگونه تعهد با صدور حکم برکنار خواهند شد .
- تبصره - به افرادی که طبق این ماده از خدمت برکنار می‌شوند حقوق مرخصی استحقاقی پرداخت خواهد شد .
- ماده ۱۰- کسانی که طبق ماده ۹ به خدمت ثابت پذیرفته نشوند تا یکسال از تاریخ برکناری حق شرکت مجدد در مسابقه ورودی استخدام سازمان بیمه‌های اجتماعی را نخواهند داشت .
- ماده ۱۱- افرادی که در دوره آزمایشی لیاقت و کاردانی و علاقه به کار از خود نشان دهند در پایان دوره آزمایشی به موجب حکم در عداد مستخدمین ثابت منظور و از حقوق و مزایای قانونی آن برخوردار خواهند شد .
- تبصره - حقوق دوره آزمایشی برابر حقوق اولین درجه رتبه مربوط خواهد بود و در صورتی که مستخدم به استخدام ثابت پذیرفته شود مدت خدمت آزمایشی جزء سابقه خدمت ثابت وی محسوب می‌گردد .
- ماده ۱۲- ارتقای رتبه های مستخدمین ثابت با توجه به مفاد مواد ۱۸ و ۱۹ باید براساس لیاقت و شایستگی و کاردانی و استعداد و رشد فکری و تجارب آنان در مشاغل قبلی صورت گیرد و سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است طبق مقرراتی که به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی خواهد رسید شایستگی و استعداد مستخدمین را مورد بررسی قرار داده و نتیجه را در پرونده استخدامی هر یک از آنها منعکس سازد .
- این سنجش به نحوی صورت خواهد گرفت که به موجب ارشاد و ملاک استحقاق مستخدم برای ارتقای رتبه یا تغییر شغل و یا لزوم گذراندن دوره کارآموزی جدید باشد .
- فصل سوم- حقوق و مزایای مستخدمین ثابت
- ماده ۱۳- سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه مشاغل ثابت خود را براساس اهمیت وظایف و مسوولیتها و شرایط تصدی از لحاظ معلومات و تجربه و سایر شرایط کار طبقه‌بندی و به دوازده رتبه تخصیص داده و برای تأیید به سازمان اموراداری و استخدامی کشور پیشنهاد کند . سازمان اخیر مکلف است ظرف سه ماه نظر خود را در این خصوص به سازمان بیمه‌های اجتماعی اعلام نماید .
- ماده ۱۴- استخدام ثابت فقط برای تصدی مشاغل پیش‌بینی شده در یکی از رتبه‌های دوازدهگانه مذکور در ماده ۱۳ به عمل خواهد آمد و در هر مورد با توجه به شغلی که استخدام برای آن صورت می‌گیرد رتبه‌ای که مستخدم جدید در آن قرار خواهد گرفت تعیین خواهد شد .
- ماده ۱۵- حقوق ماهانه مستخدمین ثابت مشمول این آیین‌نامه بر مبنای عدد صد (برای درجه یکم رتبه یک) تعیین و حداکثر از ۸ برابر آن (در آخرین درجه رتبه دوازده) تجاوز نخواهد کرد .
- تبصره - جدول حقوق موضوع این ماده به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی خواهد رسید .
- ماده ۱۶- ضریب جدول حقوق ماده ۱۵ در هر مورد به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی خواهد رسید . لکن نمی‌تواند از میزان ضریبی که به ترتیب مندرج در ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری تعیین گردیده تجاوز نماید .

ماده ۱۷- مستخدم ثابت به اعتبار شغلی که برای آن استخدام می‌شود در درجه یک رتبه مربوط وارد به خدمت می‌شود و می‌تواند با رعایت شرایط مقرر در این آیین‌نامه تا آخرین درجه همان رتبه ترفیع یابد. (نک: دادنامه شماره ۴۳ مورخ ۷۱/۶/۱۴ مندرج در پاورقی ماده ۵۳)

ماده ۱۸- مستخدمین در صورت وجود شرایط زیر استحقاق ترفیع درجه در رتبه‌ای که خدمت می‌کنند خواهند داشت:
الف - توقف حداقل دو سال در درجه مادون.
ب - رضایتبخش بودن خدمات مستخدم در دو سال گذشته.

ماده ۱۹- در صورت وجود شرایط زیر می‌توان مستخدم را از یک رتبه به رتبه بالاتر ارتقاء داد:
الف - در رتبه جدید پست سازمانی بالاتری وجود داشته باشد.
ب - شرایط احراز پست جدید را دارا باشد.
ج - مسابقه مقرر را با موفقیت بگذراند.
د - در خدمات گذشته خود ابراز لیاقت و کاردانی نموده باشد.
ه - توقف حداقل دو سال در آخرین رتبه‌ای که خدمت می‌کرده است.
تبصره - مستخدمینی که ارتقاء رتبه می‌یابند همواره در درجه‌ای از رتبه جدید قرار خواهند گرفت که حقوق آن درجه با ارتقای اضافی به حقوقی که مستخدم در درجه رتبه قبلی می‌گرفته است نزدیکتر باشد.

ماده ۲۰- در صورتی که نوع کار و وظایف و مسوولیت‌های بعضی از مشاغل سازمان بیمه‌های اجتماعی اقتضا نماید که مبالغی علاوه بر حقوق به مستخدمین ثابت آن پرداخت شود مبلغی به عنوان فوق‌العاده شغل به شاغلین آن مشاغل پرداخت خواهد شد.
مشاغل مستحق دریافت فوق‌العاده مزبور و میزان این فوق‌العاده و همچنین ازدیاد یا حذف این فوق‌العاده در مورد مشاغل مختلف طبق طرحی خواهد بود که با پیشنهاد هیأت مدیره و تأیید سازمان اموراداری و استخدامی کشور به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی برسد.
تبصره - مبلغ فوق‌العاده شغل در هر رتبه نمی‌تواند از میزان حقوق آخرین درجه همان رتبه تجاوز کند.

ماده ۲۱- به مستخدمینی که وضع خدمت آنان ایجاب کند که علاوه بر ساعات اداری مشغول کار باشند فوق‌العاده اضافه کار متناسب با ساعات کار اضافی پرداخت خواهد شد.
مأخذ محاسبه فوق‌العاده اضافه کار حاصل ضرب ۱/۱۶۰ حقوق ثابت و فوق‌العاده شغل ماهانه در ساعات کار اضافی خواهد بود و به یک نفر در یکماه بیش از پنجاه ساعت فوق‌العاده اضافه کار پرداخت نخواهد شد.

ماده ۲۲- به مستخدمینی که برای انجام وظیفه خاصی به مأموریت اعزام می‌شوند و جهت انجام مأموریت به تشخیص سازمان بیمه‌های اجتماعی ناچار به توقف شبانه در محل مأموریت باشند فوق‌العاده روزانه پرداخت می‌گردد.

ماده ۲۳- پرداخت فوق‌العاده‌های روزانه، اشتغال خارج از مرکز خارج از کشور، کسر صندوق، تضمین و جبران هزینه‌های ایاب و ذهاب، سفر و نقل مکان به مستخدمین سازمان بیمه‌های اجتماعی تابع مقررات قانون استخدام کشوری می‌باشد.

ماده ۲۴- سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند به مستخدمینی که خدمت برجسته‌ای انجام دهند پاداش حسن خدمت پرداخت نماید.
جمع این نوع پاداش در هر سال نباید از مجموع حقوق و مزایای یکماه مستخدم تجاوز نماید.

ماده ۲۵- سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند در صورت وجود اعتبار در بودجه مصوب و در صورت رضایت از طرز خدمت مستخدمین خود علاوه بر پاداش مقرر در ماده ۲۴ معادل یکماه حقوق و مزایا با تصویب شورای عالی سازمان به آنها پرداخت نماید. در هر حال مجموع پاداش پرداختی به کارکنان به هیچ عنوان از دو ماه حقوق و مزایای سالیانه مستخدمین تجاوز نخواهد نمود.

فصل چهارم- امور رفاه

ماده ۲۶- مستخدمین ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی سالی ۳۰ روز حق مرخصی با استفاده از حقوق و مزایای ماهانه را طبق برنامه‌ای که از طرف سازمان تنظیم می‌شود خواهند داشت.
تبصره ۱- هرگاه اعطای مرخصی به مستخدم از لحاظ سازمان بیمه‌های اجتماعی مقدور نباشد مرخصی مستخدم برای

استفاده در سال بعد ذخیره خواهد شد .

تبصره ۲- حداکثر مدت مرخصی ذخیره ۶۰ روز می‌باشد .

تبصره ۳- مرخصی ذخیره شده قبل از تصویب این آیین‌نامه مشمول محدودیت فوق نخواهد بود .

طرز استفاده از این قبیل مرخصی تابع برنامه‌ای می‌باشد که از طرف سازمان بیمه‌های اجتماعی تنظیم می‌شود .

تبصره ۴- تعطیلات واقع در دوران مرخصی جزو ایام مرخصی محسوب می‌گردد .

تبصره ۵- کارکنان سازمانهای منطقه‌ای بهداری استانها که به علت شرایط خاص زمان جنگ از تاریخ ۵۹/۶/۳۱ از مرخصی استحقاقی خود استفاده ننموده‌اند و یا تا پایان جنگ نتوانند استفاده نمایند، همچنین کارکنانی که به علت ضرورت‌های اداری به تشخیص رئیس سازمان نتوانند از مرخصی استحقاقی استفاده نمایند مدت مرخصی استحقاقی استفاده نشده آنان مازاد بر مدت مذکور در تبصره ۲ ذخیره خواهد شد . (این تبصره، مصوب ۷۱/۲/۱۶ به ماده ۲۶ ملحق شده است .)

ماده ۲۷- مستخدم ثابت می‌تواند با موافقت سازمان بیمه‌های اجتماعی در تمام مدت خدمت حداکثر تا دو سال از مرخصی بدون حقوق استفاده نماید . مدت خدمت مرخصی بدون حقوق به هیچ وجه جزء سابقه خدمت مستخدم محسوب نمی‌شود .

تبصره ۱- در صورتی که مستخدمین ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی به یکی از مقامات دولتی مذکور در ماده ۳ قانون استخدام کشوری منصوب و یا به نمایندگی مجلسین انتخاب یا منصوب شوند خدمت آنان در مدت تصدی مقامات مذکور یا نمایندگی مجلسین در حکم مرخصی بدون استفاده از حقوق خواهد بود .

در صورتی که این قبیل مستخدمین حق بیمه سهم خود و کارفرما را پرداخت نمایند این مدت جزء سابقه بیمه آنان منظور خواهد شد .

تبصره ۲- حفظ پست سازمانی مستخدمینی که از مرخصی بدون حقوق استفاده می‌کنند الزامی نیست و در صورتی که پس از پایان این مرخصی پستی مناسب برای آنان موجود نباشد به حال آماده به خدمت درمی‌آیند .

ماده ۲۸- مستخدمین در صورت ابتلای به بیماری‌هایی که مانع اجرای وظایف آنان باشد از مرخصی استعلاجی با دریافت حقوق و مزایای ماهانه استفاده خواهند نمود .

حداکثر مدت استفاده از مرخصی استعلاجی با حقوق و مزایای ماهانه جز در مورد بیماری‌های صعب‌العلاج چهارماه در سال خواهد بود .

تبصره - به زنانی که مستخدم سازمان بیمه‌های اجتماعی هستند در صورتی که باردار شوند با گواهی پزشک معتمد سازمان بیمه‌های اجتماعی ۶۰ روز مرخصی به عنوان مرخصی زایمان اعطا می‌شود .

این مرخصی جزو مرخصی استعلاجی مستخدم محسوب است و ابتدای آن حداکثر ۳۰ روز قبل از زایمان و انتهای آن در هر حال از ۳۰ روز پس از آن تجاوز نخواهد کرد .

ماده ۲۹- کیفیت و نحوه استفاده مستخدمین سازمان بیمه‌های اجتماعی از مقررات بیمه و بازنشستگی براساس قانون بیمه‌های اجتماعی به موجب آیین‌نامه خاصی خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره و به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی برسد .

ماده ۳۰- سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند برای مستخدمینی که شغل آنان ایجاب کند لباس کار متناسب با محیط کار و وظایف آنان تهیه نماید .

فصل پنجم- تکالیف عمومی مستخدمین

ماده ۳۱- مستخدمین سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلفند طبق برنامه اوقات کار که به تصویب هیأت مدیره خواهد رسید در محل خدمت خود حضور یافته و وظایف محوله را انجام دهند .

ماده ۳۲- پرداخت حقوق و مزایا در مقابل انجام کار است . مقررات مربوط به حضور و غیاب مستخدمین سازمان به پیشنهاد مدیرعامل و تصویب هیأت مدیره تعیین خواهد شد .

ماده ۳۳- مستخدم سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است در حدود قوانین و مقررات احکام و دستورات رؤسای مافوق خود را انجام دهد . اگر مستخدم حکم یا دستور مقام مافوق را برخلاف قوانین و مقررات تشخیص دهد مکلف است کتباً مغایرت دستور را با قوانین و مقررات به مقام مافوق اطلاع دهد و در صورتی که بعد از این اطلاع مقام مافوق کتباً اجرای دستور خود را تأکید کرد مستخدم مکلف به اجرای دستور صادره خواهد بود .

ماده ۳۴- مستخدم سازمان بیمه‌های اجتماعی از هر نوع عملی که موجب ایجاد تفرقه در انجام وظایف و تعهدات سازمان بیمه‌های اجتماعی شود ممنوع است .
رسیدگی به تقصیر و تخلف اداری و یا قصور مستخدمین در انجام وظایف و تعیین مجازات آنها به عهده دادگاه اداری است . چگونگی تشکیل دادگاه اداری و رسیدگی به موجب آیین‌نامه دادرسی اداری موضوع تبصره ۱ ماده ۵۸ قانون استخدام کشوری خواهد بود . (نک قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷، و آیین‌نامه اجرایی آن موضوع تصویب نامه شماره ۲۶۲۲۲/ت/۳۰۴ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲)

ماده ۳۵- انواع مجازاتهای اداری به قرار زیر است:

- الف - توبیخ کتبی با درج در پرونده خدمت .
 - ب - کسر حقوق و فوق‌العاده‌های ماهانه مستخدم تا یک سوم حداکثر تا سه ماه .
 - ج - کسر حقوق و فوق‌العاده‌های ماهانه مستخدم تا یک سوم از سه ماه تا ششماه .
 - د - انفصال موقت حداکثر تا مدت یک سال .
 - ه - انفصال دائم از خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی .
- تبصره ۱- رؤسای ادارات، شعب، بیمارستانها، واحدهای مستقل و مقامات معادل یا بالاتر از آنان می‌توانند به تشخیص خود و بدون مراجعه به دادگاه اداری کتباً و با ذکر دلیل مجازات مندرج در بند الف این ماده را در مورد مستخدم متخلف تابع خود معمول دارند .
- تبصره ۲- مقامات مندرج در تبصره ۱ بدون مراجعه به دادگاه اداری و یا کتباً و با ذکر دلایل مجازات مندرج در بند ب این ماده را در مورد مستخدم متخلف تابع خود معمول دارند .
- تبصره ۳- مدیرعامل سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند رأساً و بدون مراجعه به دادگاه اداری هر یک از مجازاتهای مندرج در بندهای الف، ب و ج را کتباً با ذکر دلیل در مورد مستخدم متخلف سازمان بیمه‌های اجتماعی اعمال نماید همچنین مجازات مندرج در بند (د) را با تأیید هیأت مدیره تا مدت یک ماه در مورد مستخدم متخلف معمول دارد .
- فصل ششم- حقوق استخدامی مستخدمین

ماده ۳۶- مستخدمین ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌توانند در مورد تضييع حقوق استخدامی خود به هیأت رسیدگی شکایت کنند . (دادنامه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۷۰/۲/۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری: به صراحت بند ۳ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۶۰/۱۱/۴ رسیدگی به شکایات قضات و مشمولین قانون استخدام کشوری و سایر مستخدمین واحدها و موسسات مذکور در بند یک و مستخدمین مؤسساتی که شمول این قانون نسبت به آنها محتاج ذکر نام است اعم از لشکری و کشوری از حیث تضييع حقوق استخدامی در صلاحیت اختصاصی دیوان عدالت اداری قرار گرفته و به موجب ماده ۲۴ قانون مزبور کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون از تاریخ تشکیل دیوان منسوخ اعلام شده است در نتیجه جز مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما صلاحیت سایر مراجع اختصاصی اداری در زمینه رسیدگی به شکایات استخدامی مستخدمین دولت و از جمله هیأت رسیدگی به تخلفات کارکنان سازمان تأمین اجتماعی موضوع ماده ۳۶ آبی نامه استخدامی سازمان تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۴۸ منتهی گردیده است بنابراین دادنامه شماره ۵۵۶ مورخ ۱۳۶۹/۹/۵ شعبه نهم دیوان عدالت اداری در پرونده کلاسه ۱۰۶/۶۸ که بر این مبنا صادر شده است موافق موازین قانونی تشخیص داده شده می‌شود . این رأی به استناد قسمت اخیر ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری در موارد مشابه برای شعب دیوان و سایر مراجع لازم‌الاتباع است .)

هیأت رسیدگی مرکب از سه نفر که از طرف سازمان بیمه‌های اجتماعی تعیین می‌شوند .

تبصره - ترتیب تشکیل جلسات و نحوه رسیدگی و اخذ رأی در هیأت مذکور به موجب مقرراتی خواهد بود که به تصویب شورای عالی می‌رسد .

ماده ۳۷- رأی هیأت رسیدگی برای سازمان بیمه‌های اجتماعی لازم‌الاجرا است و هرگاه مستخدم به رأی صادره معترض باشد می‌تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رأی به دیوان عالی کشور شکایت کند .

ماده ۳۸- مستخدم ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند با دوماه اعلام قبلی از خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی استعفا کند . استعفای مستخدم رافع تعهدات او در برابر سازمان بیمه‌های اجتماعی نخواهد بود . استعفا از تاریخی تحقق می‌یابد که سازمان بیمه‌های اجتماعی کتباً با آن موافقت کند . سازمان بیمه‌های اجتماعی باید ظرف دوماه از تاریخ وصول استعفا رد یا قبول استعفا را کتباً اعلام دارد اگر در پایان دوماه مذکور رد یا قبول استعفا اعلام نگردد این امر در حکم قبول استعفا تلقی خواهد شد .

ماده ۳۹- استخدام مجدد مستخدم ثابت که طبق ماده ۳۸ این آیین‌نامه استعفا کرده است در صورت احتیاج به وجود او

مانعی ندارد. سن این قبیل مستخدمین به شرط بودن شرایط استخدام نباید از چهل سال به علاوه مدتی که به صورت مستخدم ثابت در سازمان بیمه‌های اجتماعی خدمت کرده است تجاوز نماید.

تبصره ۱- سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند این قبیل افراد را از طی دوره خدمت آزمایشی موضوع ماده ۸ معاف کند.

تبصره ۲- چنانچه این افراد داوطلب خدمت در رتبه استخدامی سابق خود یا رتبه پایین‌تر باشند سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند آنان را از گذراندن امتحان معاف سازد.

ماده ۴۰- در صورتی که مستخدم ثابت مدت پانزده روز بدون عذر موجه در محل خدمت خود حاضر نشود از تاریخ ترک خدمت مستعفی شناخته شده و استخدام مجدد او به هر عنوان در سازمان بیمه‌های اجتماعی ممنوع است تشخیص عذر موجه با مدیرعامل سازمان بیمه‌های اجتماعی خواهد بود.

فصل هفتم- مقررات مختلف

ماده ۴۱- سازمان بیمه‌های اجتماعی جز در موارد مصرح در این آیین‌نامه نمی‌تواند مستخدم را از پست سازمانی برکنار کند مگر اینکه براساس مقررات این آیین‌نامه بلافاصله او را به پست سازمانی دیگر منصوب نماید.

تبصره- در صورتی که سازمان بیمه‌های اجتماعی مستخدم را به پستی که در رتبه پایین‌تر قرار دارد منصوب نماید در رتبه جدید حقوق دریافتی قبلی مستخدم به وی پرداخت می‌شود و دریافت اضافه حقوق بعدی مستخدم در رتبه جدید تابع مفاد ماده ۱۸ این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۴۲- در صورتی که به علت حذف پست سازمانی یا انحلال واحدی از تشکیلات سازمان بیمه‌های اجتماعی به وجود یک یا عده‌ای از مستخدمین ثابت احتیاج نباشد مستخدم یا مستخدمین مزبور به حال آماده به خدمت در می‌آیند.

ماده ۴۳- مستخدمین آماده به خدمت در شش ماه اول کلیه حقوق درجه رتبه و پس از ششماه از نصف حقوق درجه رتبه خود استفاده خواهند نمود و مدت آماده به خدمت این مستخدمین در هر حال جزء سابقه خدمت آنان محسوب می‌شود.

در مورد مستخدمینی که بیش از یکسال آماده به خدمت باشند سازمان بیمه‌های اجتماعی بنا به تمایل و انتخاب مستخدم به یکی از دو ترتیب زیر عمل خواهد نمود.

الف- پرداخت وجهی بابت بازخرید سوابق خدمت که عبارت خواهد بود از یکماه حقوق درجه رتبه مستخدم درازای هرسال خدمت اضافه حقوق ایام مرخصی استحقاقی استفاده نشده مستخدم طبق ماده ۲۶ این آیین‌نامه.

ب- موافقت با ادامه اختیاری بیمه طبق ماده ۶ قانون بیمه‌های اجتماعی و آیین‌نامه مربوط. (به موجب قانون تأمین اجتماعی مصوب ۵۴ قانون بیمه‌های اجتماعی منسوخ شده است. درخصوص بیمه اختیاری در حال حاضر براساس ماده ۸ قانون تأمین اجتماعی و آیین‌نامه مربوط مصوب ۱۳۵۰/۸/۱ عمل می‌شود.)

ماده ۴۴- استخدام مجدد افرادی که خدمتشان بازخرید شده است طبق تبصره ۳ ماده ۱۲۰ قانون استخدام کشوری خواهد بود. (تبصره- ماده ۱۲۰ - استخدام مجدد افرادی که خدمتشان بازخرید شده است در وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و شرکتهای موضوع بند ت ماده ۲ این قانون ممنوع است و در صورتی که ثابت شود افراد مزبور به خدمت یکی از مؤسسات و شرکتهای مذکور در آمده‌اند کلیه وجوه پرداختی به ایشان به استثنای وجوه بازنشستگی پس گرفته خواهد شد و دولت در قبال سوابق خدمت آنان هیچگونه تعهدی نخواهد داشت.)

ماده ۴۵- سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است مادام که مستخدم آماده به خدمت در اختیار دارد برای پستهایی که جدیداً ایجاد می‌شود و یا بدون متصدی است از مستخدمین مزبور، به شرط واجد شرایط بودن استفاده نماید و در صورتی که بین آنها اشخاصی واجد شرایط یافت نشود نسبت به استخدام جدید یا تغییر رتبه مستخدمین دیگر اقدام نماید.

ماده ۴۶- مأموریت مستخدمین سازمان بیمه‌های اجتماعی و اعزام آنان برای طی دوره های آموزشی یا کارآموزی در داخل یا خارج کشور به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی سازمان بیمه‌های اجتماعی برسد.

ماده ۴۷- مستخدمی که به خدمت زیرپرچم احضار شود مکلف است حداکثر ظرف دو ماه پس از خاتمه خدمت زیرپرچم خود را به سازمان بیمه‌های اجتماعی معرفی و آمادگی خود را برای خدمت کتبیاً اعلام دارد و سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است مستخدم مذکور را به خدمت بگمارد و در صورتی که پست سازمانی مناسب برای ارجاع به مستخدم مذکور موجود نباشد به حال آماده به خدمت در خواهد آمد.

ماده ۴۸- مستخدم ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی که به حال تعلیق درآمد است پس از برائت قطعی از اتهام یا اتهامات منتسبه به خدمت گمارده خواهد شد و مدت تعلیق جزء سابقه خدمت او محسوب و حقوق مدت تعلیق وی پرداخت خواهد گردید ولی چنانچه برای مستخدم ثابت که از حال تعلیق خارج می‌شود پست ثابت سازمانی موجود نباشد به حال آماده به خدمت در خواهد آمد.

ماده ۴۹- مستخدم ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی که به طور موقت محکوم به انفصال از خدمت می‌گردد بعد از اتمام مدت انفصال به خدمت گمارده می‌شود ولی چنانچه پستی برای وی موجود نباشد به حال آماده به خدمت در می‌آید. مدت انفصال موقت در هیچ حال جزء سابقه خدمت محسوب نخواهد شد.

ماده ۵۰- مستخدمین ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی نمی‌توانند در ساعات خدمت خود در سازمان هیچگونه شغل در مؤسسات دیگر داشته باشند.

قبول خدمت در غیر ساعات اداری نیز موقوف به اطلاع و موافقت قبلی سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌باشد و در صورت تخلف سازمان مذکور می‌تواند به خدمت مستخدم متخلف خاتمه داده و او را تحت تعقیب قانونی قرار دهد. فصل هشتم- تطبیق وضع مستخدمین با مواد این آیین نامه

ماده ۵۱- سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است پس از اجرای ماده ۱۳ ظرف شش ماه وضع استخدامی مستخدمین خود را که در تاریخ تصویب این آیین نامه در خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی هستند با مقررات آن تطبیق دهد.

ماده ۵۲- مستخدمین سازمان بیمه‌های اجتماعی که در تاریخ تصویب این آیین نامه به موجب حکم رسمی سازمان بیمه‌های اجتماعی در عداد کارکنان ثابت هستند مستخدم ثابت شناخته می‌شوند.

ماده ۵۳- مستخدمین پیمانی و روزمزد حکمی که تمام اوقات رسمی کار در استخدام سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌باشند به استثنای کارگران که در تاریخ تصویب این آیین نامه در استخدام سازمان بیمه‌های اجتماعی هستند با رعایت شرایط زیر به مستخدم ثابت تبدیل وضع پیدا می‌کنند: (دادنامه شماره ۴۳ مورخ ۷۱/۴/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری: «نظر به ماده ۱۷ آیین استخدامی سازمان تأمین اجتماعی مصوب ۴۸/۲/۱۳ مبنی بر استخدام رسمی افراد در پستهای ثابت سازمانی در درجه یک رتبه مربوط و عنایت به ماده ۵۳ آییننامه مزبور درخصوص عدم جواز تطبیق وضع مشمولین قانون کار با آیین نامه فوق‌الذکر و اینکه منحصراً سوابق خدمت مستخدمین ثابت و روزمزد حکمی به شرح تبصره ماده ۵۳ قابل احتساب بوده و احتساب سوابق خدمت کارگران مشمول قانون کار از حیث ارتقای درجه تجویز نگردیده است دادنامه شماره ۴۵۸- ۱۳۷۰/۷/۲۱ شعبه نهم دیوان عدالت اداری مشعر بر عدم جواز احتساب سوابق خدمت کارگری مورد بحث موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد قسمت اخیر ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است (»).

۱- واجد شرایط مذکور در ماده ۶ باشند و سن آنها در موقع شروع به خدمت یا روزمزدی بیش از ۴۰ سال نبوده باشد.

۲- در تشکیلات مصوب سازمان بیمه‌های اجتماعی پست سازمانی متناسب با وضع تحصیلی و تجربی آنان موجود باشد.

۳- در صورتی که سازمان بیمه‌های اجتماعی مقتضی بداند در آزمایش مربوط شرکت نموده و کسب موفقیت نمایند.

۴- در هیچ یک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی شغل موظف نداشته واز هیچگونه مقررری وظیفه بازنشستگی نیز استفاده نمایند.

تبصره - سوابق خدمت بلاانفصال مستخدمین موضوع این ماده در سازمان بیمه‌های اجتماعی جزء سوابق خدمت ثابت آنها محسوب خواهد شد مشروط بر اینکه در تمام اوقات رسمی کار در یکی از واحدهای سازمان بیمه‌های اجتماعی انجام وظیفه نموده و در هیچ یک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی شغل موظف نداشته باشد.

سوابق خدمت مستخدمینی که به طور نیمه وقت منحصراً در خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی بوده‌اند با تصویب هیأت مدیره جزء سابقه خدمت ثابت آنان منظور و هر دو سال آن برابر با یکسال خدمت محسوب خواهد شد.

ماده ۵۴- مستخدمین دولت که با رعایت مقررات مواد ۱۴۳ و ۱۴۴ قانون استخدام کشوری به خدمت در سازمان بیمه‌های اجتماعی اشتغال دارند می‌توانند با موافقت سازمان بیمه‌های اجتماعی از خدمت دولت مستعفی گردیده و به عنوان مستخدم ثابت به خدمت خود در سازمان بیمه‌های اجتماعی ادامه دهند و سوابق خدمت خود در صورتی که کسور بازنشستگی مسترد شده طبق ماده ۶۶ قانون استخدام کشوری را کلاً و یکجا و بلافاصله به سازمان بیمه‌های اجتماعی بپردازند جزء سابقه خدمت ثابت در سازمان بیمه‌های اجتماعی محسوب می‌گردد.

ماده ۵۵- مستخدمین ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی که در تاریخ تصویب این آیین‌نامه در خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی هستند و همچنین به مستخدمینی که براساس مقررات ماده ۵۳ (به موجب اصلاحیه رئیس مجلس شورای ملی (۵۲) به (۵۳) تغییر یافته است) این آیین‌نامه به مستخدم ثابت سازمان بیمه‌های اجتماعی تبدیل وضع می‌یابند پس از اجرای ماده ۱۳ با توجه به مدارک تحصیلی و تخصصهای حرفه‌ای لازم برای رتبه شغلی از نظر انطباق با جدول حقوق مندرج در این آیین‌نامه در یکی از رتبه‌های هفتگانه زیر قرار می‌گیرند و درجه آنان در رتبه مربوط با احتساب کلیه سنوات خدمت آنها که به عنوان خدمت سازمان بیمه‌های اجتماعی شناخته شده به ازای هر دو سال یک درجه تعیین می‌شود:

رتبه یک - مستخدمین جزء با هر قدر تحصیل .
رتبه دو - مستخدمینی که دارای تحصیلاتی در حدود دوره اول متوسطه بوده و یا تخصص حرفه‌ای مورد قبول سازمان داشته باشند .

رتبه سه - مستخدمینی که دارای تحصیلات دوره اول متوسطه یا تخصص حرفه‌ای مورد قبول سازمان باشند .
رتبه چهار - مستخدمینی که دارای دیپلم کامل متوسطه یا مدارک تحصیلی دیگر که از نظر استخدام معادل آن شناخته شده است .

رتبه پنج - مستخدمینی که دارای گواهینامه دوره کامل متوسطه بوده و یک دوره تخصصی گذرانده باشند که از طرف مراجع صالح فوق دیپلم یا عالی شناخته شده باشند .
رتبه شش - مستخدمینی که دارای دانشنامه لیسانس هستند یا ارزش تحصیلی آنها لیسانس شناخته شده باشد .
رتبه هفت - مستخدمینی که دارای دانشنامه فوق لیسانس یا دکتری باشند .

ماده ۵۶- مستخدمین مذکور در ماده ۵۵ با توجه به شغل مورد تصدی در رتبه مربوط به آن شغل و در درجه‌ای از این رتبه شغلی قرار می‌گیرند که حقوق آن به حقوق درجه و رتبه تحصیلی و حرفه‌ای با تقریب اضافی نزدیکتر باشد . تبصره - در صورتی که مستخدمین مذکور شرایط احراز شغل آن رتبه را نداشته باشند با تصویب مدیرعامل می‌توانند به عنوان کفیل در آن شغل یا مشاغل رتبه‌های فاصل ابقا شوند لکن مادام که واجد شرایط احراز شغل مورد تصدی نگردیده‌اند حقوق درجه‌های رتبه شغلی استحقاقی خود را دریافت نموده و به تناسب کمبود شرایط احراز شغل حداکثر تا ۸۰ درصد فوق‌العاده شغل مربوط را دریافت خواهند داشت ولی در هر حال ارجاع پستیایی که از دو رتبه شغلی استحقاقی آنها بالاتر باشد ممنوع است .

ماده ۵۷- در صورتی که مبلغ حقوق هر یک از مستخدمین پس از تطبیق وضع استخدامی او با مقررات این آیین‌نامه از مجموع مبلغ حقوق و مدد معاش فرزند که طبق مقررات آیین‌نامه‌های قبلی استحقاق دریافت آن را داشته کمتر شود تفاوت این دو مبلغ را به عنوان تفاوت حقوق دریافت خواهد کرد تا آن که متدرجاً حقوق درجه و رتبه وی این تفاوت را کاهش داده و جبران نماید .
تبصره - تفاوت تطبیق مذکور در هر مورد از فوق‌العاده شغل مستخدمین کسر می‌گردد مگر آن که از مبلغ فوق‌العاده شغل بیشتر باشد که در اینصورت مبلغ اضافی به مستخدم پرداخت خواهد شد .

ماده ۵۸- از تاریخ تصویب طرح طبقه‌بندی و جدول حقوق این آیین‌نامه کلیه مقررات استخدامی سازمان بیمه‌های اجتماعی ملغی می‌گردد و پرداخت حقوق و هرگونه مزایا و هزینه‌های مربوط به مستخدمین باید براساس مقررات این آیین‌نامه صورت گیرد .
تبصره - سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است حداکثر ظرف ششماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه طرحهای اجرایی مندرج در این ماده را تهیه و تسلیم مقامات تصویب کننده نماید .
تا زمانی که هر یک از طرحهای اجرایی مندرج در این آیین‌نامه به تصویب نرسیده است مقررات استخدامی سازمان بیمه‌های اجتماعی در آن مورد کماکان معتبر و قابل اجرا خواهد بود .

آیین‌نامه فوق مشتمل بر ۵۸ ماده و ۲۶ تبصره که در اجرای بند ح ماده ۲ لایحه قانونی استخدام کشوری مصوب ۳۱/۳/۱۳۴۵ در جلسه ۱۳/۲/۱۳۴۸ به تصویب کمیسیون استخدام مجلس سنا رسیده بود در تاریخ روز شنبه سیزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و چهل و هشت به تصویب کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی رسیده و صحیح است .

مربوط به آیین‌نامه های تامین اجتماعی

